

VODIM - BIRAM ODGOVORNOST

Dobrodošao/Dobrodošla!

Ovaj radni list vodi te kroz temu odgovornosti: što znači preuzeti brigu za svoje odluke, obveze i posljedice, i zašto ljudi vjeruju onima koji ne traže izgovore. Kroz kratke zadatke, razmišljanja i praktične primjere, imat ćeš priliku bolje upoznati sebe i razviti vještine koje će ti pomoći u školi, odnosima i svakodnevnim izborima.

Ciljevi kurikuluma

Cilj ovog programa je da naučiš kako donositi odluke koje odražavaju tvoje vrijednosti, kako se nositi s pritiskom i kako biti osoba na koju se drugi mogu osloniti.

Rezultati kurikuluma

- stvaranje pozitivnih navika i ustrajnost u ostvarivanju ciljeva
- prepoznavanje svojih snaga, slabosti i područja u kojima želiš napredovati
- postavljanje realnih osobnih ciljeva i praćenje vlastitog napredka
- razvijanje pozitivnog odnosa prema učenju i osobnom razvoju.

vodim
BIRAM KARAKTER

VODIM – Biram karakter, vrijednosti slijede

Postani osoba koja s povjerenjem i čiste savjesti vodi svoj život i pozitivno utječe na sebe i svoje društvo.

Ime i prezime:

Naziv škole:

Razred i školska godina:

.rast .disciplina .karakter.

TEMA: ODGOVORNOST

SADRŽAJ

- Što je odgovornost? - vježba I.
- Uloga odgovornosti? - vježba II.
- Rad u maloj grupi - vježba III.
- Završni izazov - vježba V.

MALE GRUPE

- 5 - 6 učenika po grupi
- Razgovor u malim grupama
- Zaključak grupe
- Ocijeni svoju grupu

ZAVRŠNI IZAZOV

- Odgovornost ili izgovor?
- Usvajanje jedne vrijednosti
- Kada i kako ćeš primijeniti vrijednost
- Držanje jedan drugog odgovornim
- Javno se obveži pred grupom

Vježba I.

Okvirno vrijeme rješavanja vježbe I: 3 minute

Što je odgovornost?

U nekoliko rečenica napiši što za tebe znači odgovornost:

Što je odgovornost?

Vježba I.

Okvirno vrijeme za čitanje, rješavanje i diskusiju: 10 min

Tko je pouzdan u malim stvarima, njemu se povjeravaju i velike.

Moj život, moj izbor (Samosvijest)

Odgovornost počinje kad prestaneš čekati da netko drugi riješi tvoj život. Lako je reći da je profesor nepravedan, da su roditelji krivi, da je društvo nagovorilo ili da nisi imao/la vremena. Ponekad je to i istina, ali na kraju dana ti biraš kako ćeš odgovoriti na ono što ti se događa. Odgovorna osoba ne pita samo tko je kriv, nego što ona sada može napraviti. Takva osoba ne nosi tuđe terete umjesto drugih, ali svoje ne baca na druge. Kad shvatiš da imaš izbor, prestaješ biti žrtva okolnosti i postaješ netko tko vodi svoj život. Ne zaboravi: dok tražiš krivca, gubiš vrijeme koje bi mogao/la iskoristiti za rješenje.

Riječ, obveza, posljedica

Odgovornost se vidi u običnim stvarima: doći na vrijeme, napraviti zadaću, vratiti posuđeno, javiti se kad kasniš, brinuti se o onome što ti je povjereno. Takve stvari nitko ne slavi, ali upravo po njima ljudi procjenjuju mogu li se na tebe osloniti. Odgovorna osoba prihvaća i posljedice svojih odluka. Kad pogriješi, ne skriva se, nego popravlja što može i uči za sljedeći put. Odgovornost znači i brinuti se o sebi: o svom tijelu, snu, učenju, novcu i vremenu na mobitelu. Kad naučiš upravljati malim stvarima, dobivaš povjerenje za veće: više slobode doma, važniju ulogu u timu, bolji posao kasnije. Ne zaboravi: sloboda raste zajedno s odgovornošću.

U maloj grupi podijeli što si naučio/la o odgovornosti za sebe?

Koliko preuzimam odgovornost za sebe? (Samosvijest)

Uputa: Pročitaj svaku tvrdnju i ocijeni samog/u sebe na ljestvici od 1 do 5.

1 = uopće se ne slažem, 5 = u potpunosti se slažem.

Tvrdnje:

1. Kad nešto pođe po zlu, prvo pogledam svoj dio odgovornosti. ① ② ③ ④ ⑤
2. Ne okrivljujem druge za svoje ocjene i odluke. ① ② ③ ④ ⑤
3. Znam da biram kako ću reagirati, čak i kad nisam kriv/a. ① ② ③ ④ ⑤
4. Brinem se o svom snu, zdravlju i vremenu na mobitelu. ① ② ③ ④ ⑤
5. Prihvaćam posljedice svojih odluka bez prigovaranja. ① ② ③ ④ ⑤

U maloj grupi podijeli u kojoj si tvrdnji najjači, a u kojoj najslabiji.

Koliko se drugi mogu osloniti na mene?

Uputa: Za svaku tvrdnju označi koliko često se ponašaš na opisani način.

1 = nikada I 2 = rijetko I 3 = ponekad I 4 = često I 5 = uvijek.

Tvrdnje:

1. Dolazim na vrijeme ili javim kad kasnim. ① ② ③ ④ ⑤
2. Napravim svoj dio posla u grupnom radu. ① ② ③ ④ ⑤
3. Zadaće i obveze obavljam bez da me netko mora podsjećati. ① ② ③ ④ ⑤
4. Vraćam posuđene stvari na vrijeme i u dobrom stanju. ① ② ③ ④ ⑤
5. Kad nešto preuzmem, dovedem to do kraja. ① ② ③ ④ ⑤

U maloj grupi podijeli u kojoj si tvrdnji najjači, a u kojoj najslabiji.

Vježba II.

Okvirno vrijeme rješavanja vježbe II: 3 minute

Uloga odgovornosti?

U nekoliko rečenica napiši koja je uloga odgovornosti:

Uloga odgovornosti?

Vježba II.

Okvirno vrijeme za čitanje, rješavanje i diskusiju: 10 min

Izgovor ti može spasiti dan, ali odgovornost ti gradi život. Ljudi koji traže izgovore uvijek ih nađu, a ljudi koji traže rješenja uvijek nađu put. Kad preuzmeš odgovornost za male stvari, dobit ćeš povjerenje za velike.

Odgovornost otvara vrata slobode

Svi želimo više slobode: da sami odlučujemo, izlazimo, raspolažemo novcem i vremenom. Sloboda se ipak ne dobiva zato što smo je zatražili, nego zato što smo pokazali da s njom znamo upravljati. Odgovornost je most između onoga što želiš i onoga što ti drugi mogu povjeriti.

1. Odgovornost gradi povjerenje - Roditelji, nastavnici, treneri i prijatelji lakše vjeruju onome tko drži riječ. Što si pouzdaniji/a, to ti se više povjerava.

2. Odgovornost daje snagu u neuspjehu - Kad priznaš svoj dio, imaš i moć promijeniti ga. Tko uvijek krivi druge, ostaje zarobljen u istoj grešci.

3. Odgovornost štiti pod pritiskom - Kad društvo kaže da nije važno ili da nitko neće saznati, odgovorna osoba misli o posljedicama za sebe i druge, i bira ono što može opravdati i sutra.

4. Odgovornost određuje budućnost - Talent i sreća pomognu na početku, ali dugoročno uspijevaju oni koji svaki dan rade svoj dio, i kad im se ne da.

U maloj grupi podijeli što si naučio/la o ulozi odgovornosti u svom životu?

Kako odgovornost vodi moje odluke?

Uputa: Pročitaj svaku tvrdnju i ocijeni samog/u sebe na ljestvici od 1 do 5.

1 = uopće se ne slažem, 5 = u potpunosti se slažem.

Tvrdnje:

1.	Prije odluke razmislim kakve će posljedice imati za mene i druge.	① ② ③ ④ ⑤
2.	Ne prepuštam drugima da odluče umjesto mene kad sam u društvu.	① ② ③ ④ ⑤
3.	Kad pogriješim, tražim način da popravim štetu.	① ② ③ ④ ⑤
4.	Obveze stavljam ispred zabave kad je to potrebno.	① ② ③ ④ ⑤
5.	Moje odluke mogu opravdati i sutra, pred sobom i drugima.	① ② ③ ④ ⑤

U maloj grupi podijeli u kojoj si tvrdnji najjači, a u kojoj najslabiji.

Moja odgovornost u malim svakodnevnim situacijama

Uputa: Za svaku situaciju označi koliko često se ponašaš opisanim načinom.

1 = nikada I 2 = rijetko I 3 = ponekad I 4 = često I 5 = uvijek.

Tvrdnje:

1.	Doma pomažem bez da me netko mora moliti.	① ② ③ ④ ⑤
2.	Pazim na stvari koje nisu moje kao da su moje.	① ② ③ ④ ⑤
3.	Kad vidim nered ili smeće, ne kažem da to nije moj posao.	① ② ③ ④ ⑤
4.	Svojim novcem upravljam pažljivo i znam na što ga trošim.	① ② ③ ④ ⑤
5.	Kad dobijem zadatak u timu, javim ako ga ne mogu napraviti.	① ② ③ ④ ⑤

U maloj grupi podijeli u kojoj si tvrdnji najjači, a u kojoj najslabiji.

Vježba III.

Okvirno vrijeme rješavanja vježbe III: 5 minute

Rad u maloj grupi

Kao grupa zajednički definirajte što je odgovornost i podijelite svoju definiciju s ostalim grupama.

Vježba IV.

Okvirno vrijeme rješavanja vježbe IV: 5 minute

Evaluacija grupe

Ocijeni rad svoje grupe:

Uputa: Za svaku tvrdnju ocijeni koliko se grupa pridržavala navedenog.
Od 1 do 5, gdje: **1 = nikada I 2 = rijetko I 3 = ponekad I 4 = često I 5 = uvijek.**

Sudjelovanje u grupi

1. Svi članovi grupe aktivno su sudjelovali u radu. ① ② ③ ④ ⑤
2. Grupa je uspješno dijelila zadatke među članovima. ① ② ③ ④ ⑤
3. Članovi su preuzimali odgovornost bez poticanja ili izbjegavanja. ① ② ③ ④ ⑤

Timski rad

1. Grupa je radila kao tim, a ne kao pojedinci. ① ② ③ ④ ⑤
2. Članovi su pomagali jedni drugima i nudili podršku. ① ② ③ ④ ⑤
3. Odluke su se donosile zajednički, a ne nametanjem. ① ② ③ ④ ⑤

Komunikacija

1. Članovi su međusobno razgovarali jasno i otvoreno. ① ② ③ ④ ⑤
2. Razgovori su bili učinkoviti i bez nepotrebnih sukoba. ① ② ③ ④ ⑤
3. Svatko je imao priliku izreći svoje mišljenje. ① ② ③ ④ ⑤

Poštivanje mišljenja drugih

1. Članovi su slušali jedni druge bez upadanja u riječ. ① ② ③ ④ ⑤
2. Različita mišljenja bila su prihvaćena i razmotrena. ① ② ③ ④ ⑤
3. Nije bilo ismijavanja, vrijeđanja ili umanjivanja tuđih ideja. ① ② ③ ④ ⑤

Vježba V.

Okvirno vrijeme rješavanja vježbe V: 5 minute

Završni izazov

Odgovornost ili izgovor?

Odaberi jednu vrijednost i svaki dan ovog tjedna učini barem jednu stvar koja pokazuje tu vrijednost u tvom ponašanju. Na kraju tjedna razmisli jesi li time utjecao/la na svoj karakter te sljedeći put to podijeli s grupom.

Navedi jednu vrijedost koju ćeš usvojiti u idućem tjednu:

(npr. poštovanje, poštenje, hrabrost, neustrašivost, disciplina, odgovornost, strpljivost, poslušnost, poniznost, razumijevanje, odlučnost, moral, seksualna čistoća...)

_____

U kojim situacijama ćeš pokazati odabranu vrijednost:

(u školi na satu, na treningu, navečer u društvu, doma s roditeljima, s burazom ili sestrom, na praksi, u kafiču, u vezi, kada me nitko ne gleda...)

_____

Ime osobe u grupi kojoj ćeš dopustiti da te drži odgovornim/nom:

_____

Obveži sam/u sebe te pročitaj pred svima u grupi što si odlučio/la.

OHRABRI SE

- Tko traži izgovor, uvijek ga nađe
- Sloboda raste zajedno s odgovornošću
- Ne možeš promijeniti ono za što ne preuzmeš odgovornost
- Male obveze pripremaju te za velike pobjede
- Odgovornost je kad radiš svoj dio i kad nitko ne provjerava
- Tvoj život je tvoj izbor, svaki dan iznova
- Povjerenje se daje onima koji drže riječ
- Priznata greška pola je popravljena

Vodim -
biram karakter, vrijednosti slijede.

vodim
BIRAM KARAKTER

Kurikulum za osnovne i srednje škole
Voditelj projekta: Matija Gorjanec u suradnji sa Srednjom školom Ban Josip Jelačić, Zaprešić
+385 95 9153 843 · motivacija4u@gmail.com · www.motivacija.hr